
Weaver Dunn-operation - behandlingsriktlinje fysioterapi, ortopedkliniken

MEDICINSK INDIKATION

Akromioklavikularledsluxation.

BAKGRUND

Akromioklavikularledsluxationer drabbar mest yngre aktiva individer (Emery, 1997). AC-leden stabiliseras av flera ligament. Ledbanden kan skadas vid olycksfall och resultera i varierande grader av förskjutning av nyckelbenet.

Skadan klassificeras utifrån hur stora skador det är på ligament, trapezius och deltoideus fascia samt felställning i laterala clavikeländan (Richards, 1993). Operationsindikation beror på storlek på skada och patientens upplevda funktion och eventuella smärta. Mindre skador bör behandlas konservativt medan vid större skador rekommenderas operation (Rockwood, 1998).

Patienten har smärta på ovansidan av och kring axeln och det gör ont vid användning av armen. Vid lindrigare skada ses ingen felställning vid undersökning av axelleden. Vid en gravare ligamentskada kan man se nyckelbensändan sticka upp mer än på den oskadade axeln, det blir en knöl på ovansidan av axelleden. Utredning görs med vanlig röntgen. Ofta tas jämförande bilder på den oskadade sidan.

Vid lindrig skada ska patienten använda armen så fort smärtan minskar. Axelleden brukar fungera normalt efter 2-3 månader. Vid en mer allvarlig skada med stor felställning på röntgen är det ibland indikerat med operation. Det är inte alltid nödvändigt med operation även om nyckelbenet är kraftigt förskjutet. Man får ändå en bra axelfunktion efter rehabilitering även om "knölen" på ovansidan av axelleden alltid kommer vara kvar. Vetenskapligt finns inga bevis att operation av en måttlig ligamentskada skulle vara bättre än att träna med fysioterapeut.

Operationen görs i halvsittande läge i sövt tillstånd, narkos. Patienten går hem samma dag med smärtstillande läkemedel. Vanligtvis har patienten axellås 3-4 veckor postoperativt. Läs alltid restriktioner i operationsberättelsen.

Man kan även operera gamla ligamentskador i AC-leden om man har uttalade besvär med smärta och dålig funktion.

Dessa patienter behandlas av fysioterapeut inom axelsektionen.

Postoperativt

Läs operationsberättelsen. Operatören beslutar om postoperativ immobilisering och rehabilitering.

Exempel på övningar finns i Axelina.

Weaver Dunn-operation - behandlingsriktlinje fysioterapi, ortopedkliniken

REFERENSER

Emery, R., 1997. Shoulder Surgery, Acromioclavicular and Sternoclavicular Joints. W.B. Saunders, Philadelphia, pp. 77-88.

Richards, P., 1993. Instructional Course Lectures Acromioclavicular Joint Injuries, American Academy of Orthopaedic Surgeons, Rosemont, IL, pp. 259-269.

Rockwood, C.J., Young, D. 1998. Disorders of the acromioclavicular joint. The shoulder, Philadelphia, pp. 483-553.